

TARYBINIS Rokiškis

LKP(b) Rokiškio Apkomo ir Apskr. Vykd. k-to Organas

Nr. 94 (703) | 1949 m. rugpjūčio 18 d. | Kaina 20 kp.

IŠPLĖSTI MASINĮ — POLITINĮ DARBĄ GRŪDŲ PARUOŠŲ METU

Didysis Leninas kalbėjo, kad kova dėl duonos yra kova dėl socializmo. Šis Vladimiras Iličius nurodymas nenustotė savo svarbės reikšmės ir pastaruoju metu. Dabar, kuomet mūsų socializmo šalis sparčiai atkaria ir vysto liaudies ūkį, kova dėl duonos yra kova dėl pokario stalininio penkmečio plano sėkmingo įvykdymo ir viršijimo, dėl mūsų puikiosios socialistinės Tėvyinės galios tolesnio sustiprinimo. Aišku, kad šalis aprūpinamas maistu, žaliava ir, pirmoje eilėje, duona yra vienas svarbiausių ūkinių — politinių uždavinių, nuo kurių sėkminge išsprendimo priklauso mūsų šalies ekonominės galios tolesnis kėlimas, vystymas. Juo daugiau duonos, juo galingesnė mūsų šalis, juo aukštesnis tarybinis liaudies medžiaginis gerbavimas.

Vykdamy ypatingai atsakingus grūdų paruošų uždavinius, didelių vaidmenį privalo suvaidinti karmėnų, veiksmingą masinis — politinis darbas, kuris turi sparčiai prisidėti prie visų jėgų mobilizavimo, kad įvygiškai su sėkmingu derliaus nuėmimu būtų pavyzdinai įvykdytos ir žemės ūkio produktų paruošos. Partinės organizacijos, kaimo komunistai ir komjaunuoliai, agitatoriai ir propagandininkai privalo plačiai išaiškinti kaimo dirbančiesiems, kad pavyzdingas derliaus nuėmimas ir grūdų paruošų valstybinio plano sėkmingas įvykdymas — tai pastaruoju metu yra visų kolektyvų, individualių ūkių valstiečių, traktorininkų, tarybinių ūkių dirbančiųjų, visų socialistinio žemės ūkio darbuotojų pats svarbiausias uždavinys.

Kaimo agitatoriai ir propagandininkai turi gerai padėti valstybinių partinės organizacijos vykdyti šio mėto politinius ir ūkinius uždavinius. Visų pirmiausia agitatoriai privalo ryžtingai ir sumaniškai išaiškinti grūdų paruošų ūkių ir politinę reikšmę, kad kiekvienas kolektyvo valstietis ir valstietė, individualaus ūkio valstietis ir valstietė giliai įsigaimeinatų savo kilmės ir atsakingas pareigas ir priimtų visas veiksmingas priemones greitesniam grūdų paruošų įvykdymui. Šiuo užtvilgiu sekuną pavyzdį rodo Obelių valstiečių agitatoriai. Partijos valstiečių komitetai operatyviai vadovaujant, Obelių valstiečių agitatoriai ir propagandininkai savo turiningą ir kovingą agitacinį bei propagandinį darbą praveda ten, kur dirba kolektyviai, darbe valstiečiai, kur sprendžiamas derliaus likimas — laukininkų brigadoje, naujoje derliaus kėlimo vietoje, transporto brigadoje, grūdų paruošų punkte. Micekvičiaus — Kapsuko vardo kolektyvo agitatorių vadovs dr. Jeremiejovas, „Kairalių“ kolektyvo agitatorė dr. Treščenkaitė, „Komjaunimo triušėdimit-

mečio“ kolektyvo agitatorius Beruškevas tapo tikrais politiniais vadovais ir kolektyvų nukleitais. Jie sumaniai praveda su žmonėmis pasikalbėjimus, rodo pavyzdžius ir darbe, giliai įsigilina į derliaus nuėmimo, grūdų paruošų vykdymo darbus, padeda ryžtingai šalinoti trūkumus, trukdančius derliaus nuėmimui, kėlimui, padeda teisingai organizuoti darbą. Veiksmingos politinės agitacijos išplėtimu kaimo dirbančiųjų tarpo galima pasiekti kėlimo darbų spartų vykdymą Obelių valstiečių.

Tuo pačiu metu būtina pabrėžti, kad derliaus nuėmimo, kėlimo ir grūdų paruošų nepašalinamas vykdymas Južintų, Regelių, Pandėlio valstiečiuose kaip tikrai ir palaikomas politinės agitacijos valstiečių tarpe susilpnėjimu. Šių valstiečių partinės organizacijos nepatenkinamai vadovauja kaimo agitatoriai, kas pasėtoje dar nevisi šių valstiečių agitatoriai įsigaimeinat grūdų paruošų politinę reikšmę, nesugebėjo lig šiol išplėsti kovą dėl duonos, mobilizuoti kaimo dirbančiuosius greitesniam grūdų paruošų įvykdymui.

Kovojuant dėl grūdų paruošų sėkmingesnio ir greitesnio įvykdymo, valstiečių partinės organizacijos turi plačiai panaudoti masinio — politinio darbo įvairias formas. Svarbią vietą masiniame — politiniame darbe mūsų apskrities kaimo turėtų užimti politiniai praešiniai bendruose kolektyvų susirinkimuose ir individualių ūkių valstiečių susirinkimuose.

Artimiausiomis dienomis grūdų paruošos mūsų apskrityje privalo įgauti masinį pobūdį. Prie grūdų paruošų punkty atvyks daug kolektyvų, darbe valstiečių. Partinės organizacijos būtina praveisti čia politinį darbą, organizuoti grūdų pristatymo kultūrinį aptarnavimą. Grūdų paruošų punktuose būtina išskirti šūkus ir plaukus, šaukiamčius greitesniam grūdų paruošų įvykdymui. Prie stambesnių grūdų paruošų punkty būtina steigti raudoausius kampelius, suteikti valstiečiams galimybės čia paskaityti laikraščius, žurnalus, pasiklausyti paskaitų, pravešimų.

Viena iš masinio — politinio darbo grūdų paruošų kampanijoje formų yra raudonųjų gurguolių organizavimas. Būtiną šią formą kuo plačiau reikia pritaikyti ir mūsų apskrityje.

Apskrities kolektyviai, darbe valstiečiai yra kupini tvirtos pasiryžimo sėkmingai ir suglaustais terminais įvykdyti savo garbingą pareigą — grūdų paruošų valstybinį planą. Padėti kaimo dirbančiesiems pavyzdinai užbaigti žemės ūkio metus, garbingai įvykdyti savo prisilimus kilmės ir atsakingus įsipareigojimus — kaimo komunistai, komjaunuoliai, agitatorių ir propagandininkų garbinga pareiga.

Lietuvos TSR Ministrų Taryba nutarė uždrausti kolektyviniams ūkiams, kolektyvinių ūkių valstiečiams ir individualiniams valstiečiams ūkiams pardavinėti bei maitinti grūdus, miltus, krūpas ir keptą duoną iki bus įvykdytas 1949 metų derliaus grūdų pristatymo valstybei planas.

Lietuvos TSR Ministrų Taryba nustatė, kad kolektyviniai ūkiai, kolektyvinių ūkių valstiečiai ir individualiniai valstiečiai ūkiai gali pardavinėti bei maitinti grūdus, miltus ir keptą duoną tik Lietuvos TSR Ministrų Tarybos leidimu po to, kai visoje respublikoje bus įvykdytas nustatytas grūdų pristatymo valstybei planas gražintose trumpalaikės grūdinių kultūrų paskelbė ir supilni sėkly fondai pagal visą rudens ir pavasario sėjos planą.

GORKIO Miesto SUNKVEŽIMIAI VIRŠUMPLANINIS AUTOMOBILINIS SUTAUPYTO METALO

GORKIS, rugpjūčio 11 d. (TASS). Gorkio miesto automobilinių gamintojai, pristatdami įsipareigojimus 1949 metais, davė žodį, sumažinant medžiagų suvartojimą ir keičiant darbe našumą, pagaminti viršum plano daug surkvežimų.

Gamyklos partinis komitetas patikrino, kaip vykdomas šis pažadas. Komunistai — meistrai, inžinieriai ir technikai, įtraukti į patikrinimą, nustatė, kad įmonėje dažnai neprisitaikoma medžiagų suvartojimo normatyvų. Pav., armatūrų ir rėmų sechuose detalės buvo gaminamos iš išlaidinių metalų gabalų, nors šiem reikalui galima buvo panaudoti gausias atliekas.

Gamyklos technikos namuose buvo surengtas pasitarimas. Komunistai ir nepartiniai bėšėvikai užbrėžė būdus liejimo kokybei pagerinti ir metalo nuostoliams sumažinti.

Gamyklos partinės organizacijos darbas davė apčiuopiamų rezultatų. Daugiau kaip 70 detalių imta gaminti iš atliekų, kurios anksčiau buvo perlydomos. Antrajame ketvirtyje sumažintas metalo suvartojimas gaminant vieną mašiną „GAZ — 51“ ir „Pergalės“ lengvąjį automašiną. Automobilijų gamykos darbininkai garbingai įvykdė savo įsipareigojimą. Sutaupant metalą jau pagamintoje nemaža sunkvežimčių viršum programos. (ELTA).

Į Tarptautinį jaunimo ir studentų festivalį

Peryt Budapešte bus atidarytas Tarptautinis jaunimo ir studentų festivalis. Prieš kelias dienas į Budapeštą išvyko Tarybų Sąjungos delegacija. Jos sudėtyje yra taip pat mūsų respublikos atstovai: LSTR Operos ir baleto teatro solistė Jadvyga Petraškevičiūtė, TSRS sudėtyje yra taip pat mūsų respublikos atstovai: LSTR Operos meistras, krepšininkai Stopus Butausas, Kazys Potkevičius, Justinas Lagunavičius, Zeronas Sabulis ir boksininkas Algirdas Šeikas.

Uūsų respublikoje

Kasdien, baigę darbą, susitinka Telsių apskrities „Vienybės“ kolektyvo valstiečiai saveti dienos darbe rezultatai. Nuotraukojas pirmosios brigados vadovas Dankintas Alfonsas užrašo darbdarbiams brigados narius. Nuotrauka Meinerto (ELTA).

Grūdai — valstybei

[Grūdų statymo pirmūnai

RASEINIAI, rugpjūčio mėn. ūkiai padidino grūdų statymo 12 d. (ELTA). Didelę raudonąją gurguolį organizavo Girkalnis valstiečių „Tiesos“ kolektyvas. Į Viduklės paruošų punktą atgabenta daugiau kaip 539 pėdų duoninių grūdų. Tą dieną kolektyvas plinutinais įvykdė valstybinę grūdų prievolę.

PANEVĖZYS, rugpjūčio mėn. 12 d. (ELTA). Apskrities kolektyvai

Mauja technika tarybinių ūkių laukuose

ŠIAULIAI, rugpjūčio mėn. Tai viena iš 14 grūdams valyti 12 d. (ELTA). Šiaulių tresto tarybinių ūkių ūkiai gavo daug žemės ūkio mašinų, skirtų dirvai įdirbti ir derliui deroti. Grūdines kultūras šiuo metu auginama 13 savaigių kombainų. Laukuose įvairūs kultūras, įgytos rugieplėtelės prasidėjus.

Laukų darbus taip pat dirba 10 naujų traktorių „Nati — 3“, įgyti birželio mėn. Kelmės tarybinis ūkis šiomis dienomis aktyviai dirba kultivatoriais, lėkštiniais ir kito inventoriais.

600 KINO SEANSŲ KOLŪKIUOSE IR APYLINKĖSE

ŠIAULIAI, rugpjūčio mėn. 12 d. (ELTA). Šiaulių apskrities kineifikaalijos skyriaus darbuotojai, įsijungę į Visasąjunginę geriausio kino teatro bei kinojamo kino apžūrą, leidykai, siekdami kultūringai aptarnauti žiūrovus, Didelės dėmesys skiriamas kolektyvams, dirbančioms laukų darbus. Šią vasarą kaimuose papildomai įrengti rikiuotėn vienas stacionarinis kinas ir du kinojamosios kina.

KNYGŲ PLATINIMO MĖNESIUI BESIARTINANT

Stekiant labiau populiarinti tarybinę knygą plačiosiose realizacijos planas, o taip pat skaitytojų masėse, nuo rugpjūčio 15 d. iki rugsėjo 15 d. knygą paskelbti skaitytojų tarpas: organizuoti knygų išvežimą į kaimus, surengti knygų platinimo taškus įmonėse, fabrikuose ir t. t. Respublikos knygų prekyba, Lietuvos komunistų operatyvų sąjunga, Sąjunginė spauda ir kitos prekybinės organizacijos.

Lietuvos knygų prekyba jau ruošiasi tinkamai sutikti šią kampaniją. Kiekvienam knygų — kaimo ir kitur.

Šiandien dirbame geriau kaip vakar, rytoj - geriau kaip šiandien!

(Derliaus nuėmimo diena Juodupės v. kolūkyje „Spartuolis“)

Aušta aušrelė...

Aušo gražus trečiadienio rytas. Dangus buvo raišvas, bevaik be debesų. Vos atlikę, nusprendžiau, kad kaip tik tokios dienos mes ir laukėme jau vakar.

— Jei tik rytoj bus nors šiekia teikia giedra, stengsimės rugius įvežti, — pasitė vakar vakare po darbo brigadininkai. Aptarę antradienio darbo dieną, ėmėme svarstyti, ką veiksim rytoj. Visi pritarė pasiūlymui mesti visas jėgas rugių suvežimui į pastoges. Igal trukę lietūs ir blogas oras grėsė jau sušalinti j rikes sustatytus pėdus. Kolūkietiai nerimavo. Štai kodėl reikėjo nedelsiant, nepaisant blogo oro gelbėti kolūkiečių duoną.

Saulė tekant, pro kolūkiečių būstinę traukė j laukus vyrų su šakėmis, moterys ir paaugliai, apsiginklavę avišakėmis ir grėbliais. Kiti vedė j ganykles arklius, kinkė j vežimus. Nusprendžiau tuojau pat ir apžiūrėti, kaip brigadininkai pakirstė darbo jėgą, ar nereikia kuriam nors pagelbėti.

Vieną buriu užgrūvo pakirvus skyvus antroji, Juozo Ragelio brigada. Čia darbas

ėjo kaip sviesiu patėptas. Kiekvienas grandininkas jau iš vakar vakare žinojo, ką jie turės daryti, todėl darbe nebuvo pastebima delsimo, mašinos. Galingais motalais Kurganovas, vienas iš geriausių brigados darbininkų, j vežimą kelė kuono po pusę rikės, saugodamas, kad neišblyrėtų nė vienas grūdėlis. Seserys Balčianaitės, įkaitusios, nė neatspindamos kištė pėdus vežime, prispaudusios juos kojomis ir, tiesdamos rankas, vis ragino:

— Vikiariai Ar užmigi? Duok!

Nespėjo saulė išlikti iš už miško, kai j kiucnus vienu kertu įriedėjo penki pirmieji vežimai, o kai jį jau pradėjo krypti vakarop, ir pirmieji medžių šešėliai palietė laukus, Garškos ir Ragelio brigados užbaigė darbą. Nieko neaiškiai, brigadininkai su savo žmonėmis nuskubėjo j pagalbą atsilikusiai pirmajai Juozo Butėno brigadai. Taip puikus žieminių rugių derlius nuo 54 hektarų plote beadromis jėgomis buvo apsaugotas nuo lietaus ir blogo oro.

BAGACKAS,
kolūkiečio pirmūninkas

KOVA DĖL GRŪDO

Rugiai pas mus šiais metais — kaip auštelė. Pristimenu, dar pavasarį individualioji valstiečiai, važiuodami pro mūsų laukus, stebėjosi:

— Matai, kolektyvininkams ir dievas padeda.

— Ne dievas, o darbas ir technika, — atkirtau tada aš jiems.

Derlius puikus, sparčiai jį nuvežėme ir, šiai, šiandien vežame naujo derliu suaugelę j pastoges.

Tačiau gausus derlius dar neduoda mums teisės paviršutiniškai ir neatsimintiškai žiūrėti j vežimo darbą. Aš jau nuo pat ryto, išėjus darba, tą primintau savo grandies nariams. Skirstydamos darba grandyje,

prie vežimų krovimo aš leidau tik daugiau prityrusius darbininkus. Vežimus moterys iškielė marškomis. Kai vežėjas ištraus vežimą, jis rūpestingai iš marškos išpila užsilikusius grūdus. Tekiu būdu iki vakaro mes surinkome keliolika kilogramų grūdų.

Kitas labai svarbus dalykas kovoje prieš nuostolius derliaus nuėmimo metu yra lauko likusios varpos. Kertant rugius, mes kiek galėdami stengėmės nepažeisti varpų, nepalikti nė vieno štaudo, nesuriste j pėdus. Taip mes išsaugojome stropiu darbu išaugintą gausų derlių.

P. ŽEMAITIS,
antros brigados grandininkas

AGITATORIAUS ŽODIS

— Pirmoje jų pareiga, baigus žieminių valymą, pristatyti geriausius grūdus valstybei, — kalbėjau aš kolūkietiams pietų pertraukos metu.

Tuomet aš dar kartą plačiai paaiškinau LKP(b) VI suvažiavimo ir LKP(b) IV plenumo nutarimus dėl derliaus valymo ir spartaus privalemo grūdų pristatymų valstybei atlikimo.

— Taip, — parašė brigadininkai, — mūsų brigados pradės kulti jau rytoj, o sekundienį mes įsparengjame raudoną gurgulio atlikti visą duoninių grūdų prievolę.

Tuo pat metu, besišaukiant su kolūkietiais, išliko kalba apie kovą su nuostoliais, varpų rikėmis, darbo organizavimą grandyse. Čia aš pabrėžiau, kad gausus derlius kaip tik įpareigoja rūpintis kiekvienam kilogramu grūdų, saugoti juos, kaip akį. Jei, pav., kiekviename kvadratiname metre reikėtų bus palikti tik po 3—4 varpas, tai ir tuomet iš kiekvieno hektaro pasiegti susidarys po 25—30 kg grūdų nuostolis. O kiek bus nuostolių iš viso 54 ha plote?

Ta pačia proga, kalbant apie darbo organizavimą brigadose, sustojom ties pirmosios ir antrosios brigadų darbu. Antroji brigada visuomet greičiausiai susidoroja su užduotimi, jos darbas visuomet aukštes kokybės. Tuo tarpu pirmoje brigadoje šlubuoja darbe drausmė, tenka atitraukti žmones iš kitų brigadų padėti atsilikusiai pirmajai. Ta proga aš perakščiau straiptai iš laukraščio apie darbe organizavimą brigadose ir grandyse.

Yra kolūkyje ir savų agitatorių. Puikiai atlieka savo darbą viso kolūkiečio siekis — komunistas Bagackas, agitatorius Kegeelis ir kiti.

MARKEVIČIUS,
Juodupės valsč. vykd. k- to instruktorius

KIEKVIENAS SAVO VIETOJE

Vakar vakare gavau užduotį: paruošti rytoj žmones derliaus vežimui. Dar iš vakaro nuykiau pas grandininkus Griunevą Sigaičių, Balčioną Antaną ir Žemaitį Petrą. Mes aptarėme su jais, nuo kur geriau būtų pradėti vežti rugius, ką paskirti j vežėjus, kam duoti vežimus krauti, ką pasiūlyti j klojimą priešams tvarkyti. O mūsų brigadoje jau 26 žmonės! Tai didelė jėga. Reikalinga tik ją pakreipti pačioje darbe pradžioje teisingu keliu, suteikti teisingą kryptį, ir jie kalvus nuvers!

J darbą maso brigada išėjo 6.30 val. ryto. Grandininkai tuojau pat paaiškino savo grandžių nariams uždavinį. Igliausiai šitame organizaviniame periode tęsėsi darbe pakirstymas. Aš puikiai supratau, kad tik tuomet, kai kiekvienas darbininkas iš anksto žinos savo vietą, kai jam bus smulkiai paaiškinta, kur, kada ir ką jis turi atlikti, kolektyvo darbas bus našus. Čia taip pat, kaip mašinos: jei tik bent vienas arbatelis sustoja sukis, nutrūksta ir visos mašinos gamyba. Šitai aš plačiai išaiškinau ir grandininkams, ir brigados žmonėms.

Paskiročius pareigas, darbas vyko sklandžiai. Dalis vyrų, pasikiakę arklius, padavinėjo pėdus j vežimus, kiti krovė

juos. Moterys dirbo klijimose, krovė pėdus, mylė vežimus. Paaugliai padėjo ranktelė nubyrėjusias varpas. Pavyzdinai dirbo Petras Kurganovas, Elena ir Aidona Balčianaitės, Skruodiėnė ir kt. Jie išdirbo po pusantre ir daugiau darbadienių.

Pietų pertraukos metu nuolatine mūsų kolūkie svečias — agitatorius drg. Markevičius papasakojo brigados nariams apie derliaus nuėmimo svarbą ragino užbaigti tą pačią dieną vežimą, skubinti kultū ir statyti valstybei grūdus. Plačiau jis sustojė ties auostolių išvengimo klausimu nuimant derlių.

Po to darbas dar sparčiau užvirė. Dar prieš aušulė lei džiantis mane brigada užbaigė skirtą užduotį. Paskutinis vežimas, valstojamas grandininko Žemaitio, įvažiavo j klojimą. Tada mes sužinojome, kad pirmoji brigada truputį atsiliko ir gali šiandien nespėti susidoro- ti su užduotimi. Pasilčiau vykti padėti pirmajai brigadai. Visi mielai sutiko. Ir taip, saulė jau nusileidus, bet dar tebe raustaui mus jos spindulių va kariniams debesų kraštams, iš krovėms paskutinią vežimą.

— Rytoj galėsime puikiai kultū, — sutarėme mes.

J. RAGELIS,
Antros brigados brigadininkas

GAUSUS DERLIUS

„Spartuolis“ kolūkietiai šiais metais išaugino tikrai gausų žiemkenčių derlių. Aš jau eilę metų, kaip Rokiškio MTS kulių — mašinistas, kultiu įvairus šiese apylankėse, bet pirmą kart sutikau tektį puikų derlių tokiam dideliam plotui — 50 su viršum hektarų. Pareitais metais aš kultiu pas eilę šios apylankės individualiųjų valstiečių. Šįmet tie valstiečiai jau susilėjo j vieną gausią žėimą — kolūki. Suprantama, kad kultiu darbus, kurienes pradė-

sime jau rytoj, aš stegiuosi at likti sparčiai ir aukštoje kokybėje.

Nieko nedelsdamas, aš, kolūkietis padedamas, atgabonau mašiną, per dieną ją sustačiau ir pilnai paruošiau darbu. Be to, susidariau tvirtą planą, pagal kurį dirbatu sekantiomis dienomis. Mat, kolūkiečio rugis dar tebėra sukrauti keliuose klojimuose, todėl teks mašiną perkelti.

LAPAŠINSKAS,
Rokiškio MTS mašinista

Gintariniai grūdai

Vakar šešėliai gaubė „Spartuolis“ valdybos būstinę. Tik pro erdvius priekus langus driekėsi švelni šviesa. Pačioje būstinėje, aplink patalą stalą, sėdėjo keturi vyrai. Tai buvo kolūkiečio pirmūninkas Bagackas ir laukininkytės brigadų brigadininkai — Butėnas, Ragelis ir Garška. Kalba ėjo apie jų dienos darbus.

— Tu, Butėnai, vėl šiandien neužbaigėi, — priekaištingu ir kurtu lyg klausiamu žvilgsniu pažvelgė pirmūninkas j pirmosios brigados brigadininką.

— Ne... — aušleido akis pastarasis.

Pirmūninko paskatinėtas, pirmūninkos brigados vadovas Ragelis ėmė pasakoti, kaip jis organizavo darbą savo brigadoje. Butėnas klausėsi ir galvoje: „Bandysiu ir aš taip“.

— Na, o rytoj ką veiksi?

Sis pirmūninko klausimas visų seniai buvo lauktas.

— Vešime rugius! — atskakė. Dar ligai būstinėje degė žiburyje, ir keturi vyrai smulkiai

aptarė rytdienos darbo planą.

Diena išaušo smagi. Po ligai trukusio blogo oro saulė patekė lyg išprausia, atjėgnėjusi ir svigubą jėgą užgulė džiūvinti sodrią ryto rasą. Iš kolūkietų pirkty skubėjo vyrai, moterys, paaugliai. Kiekvienos brigados žmonės rinkėsi sutarėtoje vietoje, kur jų laukė brigadininkai su uždeviniu. Tai buvo darbe užduočių pakirstymas. Netrukus kalmo kelyje sutarėtoje vežimai, laukais nuskambėjo vyrų j moterų balsai.

Nespėjo saulės spinduliai nubraukti nuo laukų paskutinių miško šešėlių, kai per prievias klojimo duris, braškėdamai, įtingavo pirmieji vežimai su naujo derliaus duona.

— Na, moterėlis, dabar laikykite! — šūktelėjo ant pirmojo vežimo sėdinti Balčionaitė šaiyje laukiančioms moterims ir, įsiryžusi, ėmė versti vežimą ant žono. Jai padėti prišėjo Griunevas, ir pėdai bomatant svirto j šalį.

Trečiosios brigados laukė darbas virė, kunkuliuvo. Breliai Sinkūnai, subraukdami drobinų marškinių rankove nuo kaktos prakaitą, krovė vežimą po vežimo. Jiems nušūktelėjo Jasinevičius. Nespėjau vyrai, kaip visa brigada atsidarė gyvo kolektyvinimo sukuryje.

Pirmoje brigadoje šiais savų brigados narių piūšeje kalvis Petras.

— Nusibėdo man teje kalvėje per vasarą. O ir darbe šiandien ten nėra. Laiskit pas jus, — prašėsi jis brigadininko.

Savo tvirtomis kalviškoms rankomis jis padavinėjo pėdus. Grandininkai Mafaišis ir Butėnas Romas, sutvarkę darbą grandies narių tarpe, patys irgi kibė j darbą, tuo patraukdami ir kitus grandžių narius.

Ki pietų beveik pusė kolūkiečių rugių buvo suvežta. Pietų pertraukos metu pirmūninkas, lankydamos po šiose sustojusias brigadas, kalbėjo:

— Šiandien žai — būt turime suvežti visus rugius. Rytoj jau kultiameji atvažiuos.

Po pietų teks dar labiau pasipausti.

— Ir pasispausime, pirmūninke, — atsakinėjo kolūkietiai.

Po pietų pertraukos arbas laukėse dar labiau pagyvejo. Antroje brigadoje vyko karštos kolektyvės tarp grandžių. Pirmose gretese dirbo grandininkas Balčionas, Griunevas ir Žemaitis. Kolūkietės Elena ir Aidona Balčianaitės, Skruodiėnė, Kurganovas tą dieną išdirbo po 1,5—2 darbadienius. Saulė jau buvo palinkusi j vakarus, kai antroji brigada, atlikusi užduotį, plienoje sudėtyje susirinko aplink brigadininką. Čia jie sužinojo, kad pirmoji brigada vargu ar spės susidoroiti iki vakaro su užduotimi.

— Eišime j pagalbą, a? — pasitė Butėnas.

— Eišime! — pritarė kiti.

Netrukus prie jų prisijungė trečiosios brigados žmonės.

Pirmosios brigados spartuolis Mikukevičienė pagalbinius suliko tškėstomis rankomis.

— Stai kur darbininkai Patys savo atliko ir dar mums atėjo padėti. Kaip tik laikų,

mes jau vargu butume bespėję suvežti iki tamos. Žitrek, Je nas, kaip vikrus, lyg apatin girnapusė, — juokėsi ji.

Sulaukę taktininkų, visi su krute, ir besiliedžiančios saulės spinduliai „Spartuolis“ jau kuose nebeapčiuopė nė vieno rugių rikės.

Vakare brigadininkai vėl su sirinko j būstinę.

— Suvežti rugiai nuo 54 ha plote, pirmūninke! — atrapertavė jie.

Atvykęs Rokiškio MTS mašinistas Lapašinskas prašė apli bandomose kultiu rezultatu Pirmūninkas ir brigadininkai žarstė saujose atnešus grūdus tobedvalkiančius laukų šilumė Stambūn, kone permatomi, grūdai žaveje akie.

— Kaip gintariniai! — must šypsavo Butėnas.

Pirmūninkas, prisitraukęs po pierio lapą, baigė kažką skaičiuoti.

Vien už darbadienius ga teisime skirti nemaža avanso, — pranešė jis. — Na, o rytoj jau ryto prie kultiamesties!

S. JURKUPIS

Neuždelsti kūlimo darbų!

Garbingi įsipareigojimai

Prieš pradėdami kūlimo darbus apskrities kolūčiuose, Panemunėlio ir Rokiškie MTS-čių kulkamųjų mašinistai pasirašė socialinio lenkyniavimo sutartį. Taip, pav., Panemunėlio MTS mašinistas drg. Blazys Jonas per kūlimo darbų sezoną su 28 colių mašina „Termin“ ir 16 PS motoru „Bleksten“ įsipareigojo prikišti 800 tonų grūdų. Jis davė žodį kasdien prikišti po 10 tonų grūdų, kuliama įvykdyti laike 85 dienų, neprileisti pristovėjimų, stropiai prižiūrėti mašiną ir motorą, sutauptyti 15 proc. degalų, siekti, kad kolūčiai trumpu laiku atsiskaitytų su valstybe grūdų privalomaisiais pristatymais, o taip pat atsilygintų MTS-čiai

už atliktus darbus, ir vesti kolūkiečių tarpe kolektyvinių laikraščių skaitymą.

Garlaustoje Panemunėlio MTS mašinista drg. Blazio įsipareigojimai reikiama atgarsi rafo ir Rokiškie MTS mašinistų tarpe. Drg. Blazio įsilygintų grūdų, kuliama įvykdyti laike 75 dienų, neprileisti pristovėjimų, stropiai prižiūrėti mašiną ir motorą, sutauptyti 15 proc. degalų, siekti, kad kolūčiai trumpu laiku atsiskaitytų su valstybe grūdų privalomaisiais pristatymais, o taip pat atsilygintų MTS-čiai

Mašinistai Streikus, Baltakys, Kurkietis, Puluikis ir Sereika per šį sezoną įsipareigojo prikišti nuo 850 iki 950 tonų grūdų, o Zavaakas su „Rustena“ motoru (10 PS) — 700 tonų. Jie įsipareigojo kasdien prikišti po 10–12 tonų grūdų, darba atlikti laike 75 dienų, sistemingai vykdyti agregatų priežiūrą, neprileidžiant gedimų, sutauptyti 25 proc. degalų ir tepalų. Be to, vesti taip pat agitacinį darbą kolūkiečių tarpe, skaityti laikraščius, kavoti už tai, kad kolūčiai, pasibaigus kūlimo darbams, na veltiau kaip per 3 dienas įvykdytų valstybinius grūdų privalomųjų pristatymų planus.

K. Valaitis

MUMS RAŠO

TRUMPAI

Klubas — skaitykla bei žiūkamo vadovo

(IŠ SKAITYTOJŲ LAIŠKŲ)

Rokiškio valsč. Vyžaičių apylinkėje randasi klubas — skaitykla, kuriai vadovauti yra paskirta drg. Kundelienė. Deja, drg. Kundelienė sunku rasti jos vadovaujamoje įstaigoje, nors ši klubas — skaitykla ir būtų atdara. Taip, pav., buvo ir š. m. rugpjūčio 9 d. Skaitykloje vedėjos nebuvė, o knyges ir laikraščiai buvo išsivadyti, visur stebino netvarka. Ir tik po kiek laiko čia taikėsi atvykti pati klubo — skaityklos vedėja.

Kino teatras Iankėsi Regelių valsč. „Kibirskties“ ir „Bagdoniškie“ kolektyviniuose filmai „Sugrįžimas po pargalės“.

A. Valkeuskas

Paskaitą pravedė

Rokiškio valsč. „Socializmo kaitu“ kolektyve mokytoja Kestanauskienė. Ji kalbėjo apie derliaus nuėmimą suglaustais terminais, dėl žemės akio produkto privalomųjų pristatymų priešlaikiame įvykdyme.

J. Vaitukas

Sparčiai kartojamas

pūdymas Žiebiskio apylinkės „Nemuno“ kolektyve. Čia įtemptai dirba drg. drg. Tumnaitis Kazys, Jakimavičius Steyys ir Jakimavičius Jonas.

V. Valukas

„Nasrodinas Bucha-

roje“ — tokį filmą Rokiškio kilnojamasis kino teatras demonstravo Oauškio apylinkės „Aušros“ kolektyve ir Malmavų apylinkės „Nevėžio“ kolektyve. Filmą stebėjo didelis skaicius kolūkiečių.

A. Laustinas

Gausus derlius išau-

gintas Rokiškio tarybinio ūkie Gačionių skyriuje. Avių 22 ha plote numatomas gauti po 18 dv. centn. iš kiekvieno ha, miežių 10 ha plote — po 20 dv. centn. iš ha, žirnių 4 ha plote — po 15 dv. centn. iš ha. Kitų kultūrų derlius taip pat gražiai atrodė.

J. Žilvins

Paukščių ferma įsteig-

ta Jažintų valsčiaus kolektyviniame ūkyje „Paryžiaus Komuna“. Jeje šiuo metu randasi apie 100 vištų ir kalakutų. Si ferma netrukus bus praplėsta.

St. Kirlys

Pašalinti esamus trūkumus

Regelių valsčiaus kolūkių bei pavienių akių valstiečių, vykdydami partijos ir vyriausybės nutarimus dėl sėkmingo derliaus valymo darbų pravedimo, aktyviai įsijungė į rugiapiltes darbus, jų pravedė organizuotai ir suglaustais terminais. Taip, pav., „Baladžio“ kolektyve (Leibgalių apylinkė) buvo atramontuota 2 kertamosios, piaušiamoji ir kitas derliaus valymo inventerius, kurie sumanai buvo panaudotas pravedant rugiapiltes. Rugiapiltes darbai šiame kolektyve vyko pagal sudarytą gamybinį planą, buvo sumanai panaudojami vidiniai resursai. Tačiau nežūriant į kai kurias atsielkumus, Regelių valsčiaus kai kuriose apylinkėse, vykstant derliaus nuėmimo darbus, pasitaikė ir nesikandumų.

Leibgalių apylinkės „Baladžio“ ir „Artoje“ kolektyviniuose, kevodami dėl spartesnio kūlimo darbų pravedimo, su Rokiškio MTS sudarė sutartis. Nors „Artoje“ kolektyve jau prieš kurį laiką į klejimus buvo įvažti rugiai, tačiau jų kullimos dar nepradėtas ligi pastarojo mėto, nes į apylinkę ligi laika nebuvo atvežta iš MTS kullimoji. Tai, žinoma, neigiamai atsiliepė į grūdų statymą valstybei, apie ką kalba faktai, kad ligi rugpjūčio mėn. 7 dienos iš šios apylinkės nebuvo pradėtas grūdų paruošų vykdymas.

Nogaresnė padėtis su kullimo darbų pravedimu randasi ir Norkūnų apylinkėje. Į šią apylinkę kullimo darbams iš Rokiškio MTS yra išskirta kullimoji mašina (mašinistas drg. Grunda). Ir ligi paskutinio laike į šią apylinkę neatvyko nei pats kullimosios mašinistas, nei kullimoji atvežta ten, kur turi vykti kullimo darbai. Su darbe valstiečiais nesudarytos sutartys, kullimo judėjimui grafikas ligi nesustatytas.

Ypač nepatenkinamoje padėtyje derliaus valymo bei kullimo darbai vyksta Norkūnų žemės ūkie kooperatinėje draugijoje. Čia turima šienapiuvė, 2 arkinės kullimosios ir kitas žemės ūkie inventerius yra neatremontuotas, atsikrų mašinų dalys išmėtytos.

Tokie esantieji trūkumai aiškiai rodo, kad Regelių valsčiaus žemės ūkie skyrius (vedėjas drg. Agojevas) silpnai vadovauja valsčiaus kolektyviniams ūkiams ir apylinkėse sėkmingai pravedant derliaus valymo bei kullimo darbus, mobilizuojant kolektyvų bei pavienių akių valstiečių priešlaikiniam grūdų paruošų vykdymui. Būtinai artimiausiu metu pašalinti visus tuos trūkumus, kurie ligi šiol randasi Regelių valsčiuje.

„TARYBINIO ROKIŠKIO“ REIDO BRIGADA:

J. VARŠKEVIČIUS, LLKJS Regelių valsč. k-to sekretorius
P. JASINEVIČIUS, Regelių valsč. paruošų agentas
S. VINCIONAS, „Tarybinio Rokiškio“ spec. korespondentas

Kolūkiečių darbadienių apskaita

TSRS Ministrų Tarybos 1948 metų balandžio mėn. 19 d. nutarimas „Dėl priemonių darbo organizavimui pagerinti, darbe nesumui pakelti ir darbe apmokėjimui sutvarkyti kolektyviniuose ūkiuose“ įpareigoja kolūkių valdybas griežtai kontroliuoti laukų darbų kokybę, prižiūrėti, kad brigadininkai kiekvieną dieną apskaituotų kolūkiečių atliktą darbą, laiku įrašytų į kolūkiečių darbe knygute juo išdirbtus darbadienius.

A. KRASNOVAS

ba grupės giminingų kultūrų, papildomai priskaityti už kiekvieną dieną viršijimo procentą vieną procentą darbadienių, kolūkiečių išdirbtų šioje kultūroje, arba grupėje giminingų kultūrų. Jei brigada arba grupė nesųvykdė jai nustatyto plano, rekomenduojama už kiekvieną dieną viršijimo procentą nurašyti vieną procentą, bet ne daugiau kaip 25 procentus darbadienių, išdirbtų šioje kultūroje arba grupėje giminingų kultūrų.

Nutarime nurodoma ir kita tvarka darbadieniams priskaityti ir paskirstyti, būtent: visuotinis kolūkiečių susirinkimas turi teisę, vadovaudamasis vietinėmis gamybinėmis sąlygomis, įkainuoti brigadų ir grandžių darbo rezultatus pa-

lyginti su derlingume plėno įvykdyme vidutiniškai kolektyve procentu.

Siekiant teisingai papildomai priskaityti arba nurašyti darbadienius, reikia vesti griežtą įskaitą darbadienių, kolūkiečių išdirbtų kiekvienoje kultūroje, arba grupėje giminingų kultūrų, pritrirtintų prie brigados arba grandies. Siekiant papildomai priskaityti darbadienius už brigados arba grandies derliaus plano viršijimą, reikia žinoti kiek darbadienių kolūkiečiai išdirbo šioje kultūroje. Tokių žinių nebuvimas neleidžia paskirstyti kolūkių pajamas priklausomai nuo brigados arba grandies surinkto derliaus.

Priskaitant kolūkiečiams papildomą apmokėjimą už brigados arba grandies derliaus plano viršijimą, turi būti įskaitomi visi darbadieniai, panaudoti šiam derliui gauti. Jeigu vienos

grandies kolūkiečiai laikinai dirba kitoje grandyje, tai už uždirbtus toje grandyje darbadienius jam taip pat reikia išduoti papildomą apmokėjimą (jeigu toji grandis viršijo derliaus valymo planą). Todėl darbadienių, kuriuos kolūkiečiai uždirbo ne savo grandyje, reikia taip pat įskaityti pagal kiekvieną kultūrą, arba giminingų kultūrų grupę, pritrirtintą prie grandies.

Pirminė darbadienių įskaita vedama specialiajame sąraše. Jame įrašyti darbadieniai po to įrašomi kolūkiečių darbe kauptose ir jų asmenis sąskaitose, kurias veda kolūkie valdyboje sąskaitininkas. Įskaitant darbus derliaus valymo metu, sąraše turi būtina būti nurodomas ir pavadinimas kultūros, kurioje dirba kolūkiečiai. Pažymėjimai: „ZIEMINIŲ KVIEČIŲ VALDYMAS KERTAMAJA MAŠINA“, „VASARINIŲ KVIEČIŲ RĪSIMAS Į PEDUS“, „AVIŽŲ

grandies kolūkiečiai laikinai dirba kitoje grandyje, tai už uždirbtus toje grandyje darbadienius jam taip pat reikia išduoti papildomą apmokėjimą (jeigu toji grandis viršijo derliaus valymo planą). Todėl darbadienių, kuriuos kolūkiečiai uždirbo ne savo grandyje, reikia taip pat įskaityti pagal kiekvieną kultūrą, arba giminingų kultūrų grupę, pritrirtintą prie grandies.

Kolūkiečių darbadienių įskaita pavadama laukininkystės brigadų brigadininkams. Šiame darbe kolūkie sąskaitininkas turi suteikti jiems visokeriopą pagalbą. Sąskaitininkas atsako už teisingą savalaikią įskaitą visame kolektyve. Jis turi ne tik išlaikinti brigadininkams bei brigadų įskaitininkams, kaip įskaityti kolūkiečių darbadienius, bet taip pat sistemingai patikrinti, ar prižiūri jie nustatytą darbadienio įskaitos tvarką. Būtinai atvejais jis privalo padėti brigadininkams įskaitant kolūkiečių darbą.

Angliškioji „civilizato-riai“ Sudane

KAIRAS, rugpjūtis 10 d. (TASS). Laikraštis „An-Nida“ paskelbė trijų spaustuose išse- kintų moterų fotografiją. Šios moterys yra Sudano pietų da- lies gyventojos. Po fotografi- ja įdėtam straipsnyje aušraite „Be komentaru“ laikraštis re- šo: „Mes gavome šią nuotrau- ką iš Pietų Sudano. Nuotrau- keje mes matome tris moteris — Nilo slėnio pietinės dalies gyventojas, kurių apsuogiati kūnai parodo, kad sugiai sude- rė labai savotišką „civilizaci- ją“ Pietų Sudane.

Skurdas, ligos, badas, vergi- ja ir blogiausias negaltingas ir nusikalstamas išnaudojimo rūšys — visa tai yra angliškų- jų kolonizatorių darbas. Jie at- skyrė šiaurės Sudaną nuo Pie- tų Sudano tam, kad sulaukytų Pietų Sudano gyventojų išsi- vysiųjų ir užkrauti jam jungą. Tokiu būdu Anglijos imperia- listai atėmė milijonams žmonių teisę žmoniškai gyvanti ir die- gia savo „civilizaciją“ Sudane. Ši „civilizacija“ kuriama ant milijonų išnaudojamų vergų pečių, vergų, kurie ligi šiol neturi elementarių žmogaus teisių. Ši civilizacija atnešė mirtį, badą, nemokškumą, li- gas, vergiją, sugrąžina į prieš- istorinės epochos barbarišku- mą“.

Amerikiečiai inspek- tuoja Turkiją

PRAGA, VIII. 9 d. (TASS). Teleprasa agentūros Kairo ko- respondento pranešimu, turkų spaude žiniomis, amerikiečių mėsijos Maršalo planui įgyven- dinti Turkijoje vadovas Doeras savo inspekcines keliones me- tu neseniai aplankė Turkijos naftos rajoną — Ramandagą. Doeras taip pat aplankė bei apžiūrėjo chromo rūdų auri Gulemano. (ELTA).

Amerikos kontinento tautos tautos kovoje

Visuotinio Amerikos kongreso taikai ginti belaukiant

NIUJORKAS, rugpjūtis 10 d. (TASS). Junitaid Pros agentū- res korespondento pranešimu iš Meksikos, Amerikos konti- nento kongrese laikai ginti generalitais sekretoriaus Čilės diplo- matas Luisas Enrique Delano paskelbė, kad kongrese, kuris prasidės Meksikoje rugsėjo 5 d., dalyvaus apie 1.500 žmonių Amerikos bei kitų šalių veikė- jų. Jis pareiškė, kad kongrese pagrindinis uždavinys bus de- maskuoti tuos, kurie rengia naują agresiją. Delano ragino užtikrinti „kovinę vienybę“ prieš karą kurstytojų pinksis. Jis pareiškė, kad, kaip laukia-

ma, kongrese dalyvaus 150 at- stovų iš JAV.

Asociated Pros agentūros ko- respondento pranešimu iš Mek- sikos, kongrese pirmininkas peetas Enrique Gonzales Marti- nesas ir Lotynų Amerikos žmonių konfederacijos pirmininkas Lombardo Teleda- no bendrai paskelbė, kad kong- reso ruošimo dalyvaus šie JAV atstovai: Henri Uelesas, Čarlas Čaplinas, Tomas Manas, Polis Rebonsas, astronomijos profesorius Hariau Čapit ir kiti žinomi veikėjai.

Paskelbtas atsisakymas apie kongrese sušaukimą. (ELTA).

PRANCŪZIJOS DARBO ŽMONIŲ KOVA DĖL SAVO TEISIŲ

PARYŽIUS, rugpjūtis mėn. pirmąsias pranešimus, o taip pat profsąjungose nesutelkė darbe žmonės.

Laikraščiai praneša, kad eilės šalies žmonių darbe žmonės darbe žmonės (visuotinė darbo konfederacija, kriščiū- niškieji darbe žmonių konfede- racija, „Fors uvrier“ ir auto-

dydžio. (ELTA).

SENAS PASNEKESYS APIE NAUJĄ TURŲ

Draugystė — draugyste, o pinigėliai atskirai...

V. I. BAŽENOVAS

(150 metinėms nuo mirties dienos — 1799 metų rugpjūčio 13 d.)

Rusų tauta išaukėjo daug architektų, kurių tarpe vieną iš pirmiausių vietų užima Vasilijus Ivanovičius Baže- novas.

Vasilijus Ivanovičius Baže- novas buvo storus kaimo psalmių skaitytoju, kuris dėl jo gero balso buvo per- keltas į Maskvą į vieną iš Kremliaus cerkvių (bažny- čių). Berniukas augo Mask- voje tarpe nuostabių savo grožiu pastatų. Čia jisai iš- smeko suprasti senovės rusų architektų meną. Baženovas iš pradžių mokėsi slavų — graikų — lotynų akademije- jo, vėliau Maskvos universi- teta, iš kur už ypatingą pa- žangumą pasiūboje buvo pa- siųstas į Peterburgą 1758 metais organizuotą dalies Akademiją. Akademijoje ji- sai parodė nepaprastus gabu- mus architektūrai ir, už už- baigęs, buvo privirtintas prie įžymaus architekto Ras- trelli. 1760 metais Baženovas buvo pasiųstas į Paryžių, į anuometinį mokslo ir meno centrą.

Viešas išleidžiamas egzami- nas Paryžiaus akademijoje pavirto jaunoje rusų archi- tekto išties triumfu. Jam bu- vo įteiktas pirmojo laipsnio diplomai, suteikęs jam tel- sę gauti Paryžiaus akade- mijos aukščiausiąjį apdova- nojimą — aukso medaį ir kelionę į Romą.

Tačiau šlovė Baženove ne- apsvaigino. Jisai siekė grįžti į Tėvynę, jisai norėjo tar- nauiti vien jai.

Grįžęs į Rusiją, Baženovas susidarė su neapykanta ir nedraugiškumu savo buvu- siųjų mekytojų, stovėjusių Akademijos prieštakyje. Jisai atsidūrė sunkioje padėtyje.

Talentingiausioje architek- to — patrioto likimas buvo labai sunkus. Jo gyvenimo pagrindinis reikalas — Krem- liaus rūmų Maskvoje pasta- tymas — pasilikė neužbaigtas. Rūmai su visais jų kor- pusais ir kolonadomis buvo numatyta pastatyti kaip ru- sų tautos šlovės gigantišką šventovę. Kremliaus rūmų kertinio akmenis padėjimas buvo pravesas su ypatingu puošumu. Tačiau gan greit Ekaterina II-ji pradėjo bent kokį susiaurėjimą šiai sta- tybai, ir darbai buvo sustab- dyti.

Tokte pat likimo susiau- kė ir antrasis Ekaterinos už- sakymas — pasiliksmisimo rūmų Čerelne (prie Mask- vos) pastatymas.

Pagal Baženovo projektus pastatyti puikūs pastatai, il- gai tarnavusieji įkvėpimo šaltiniu sekancioms architek- tų kartoms — tai Paškovo namai Maskvoje (pastaruoju metu — Lenine vardo bib- liotekos senasis pastatas), ar- senale pastatas Litoine pro- pekto Leningrade, Michai- levsko tvirtovė — rūmai ir t. t.

Tiktai visiškai netilgai iki savo mirties Baženovas vėl užėmė tinkamą vietą: jisai buvo paskirtas dalies Aka- demijos vico — prezidentu, 1799 metais Baženovas mirė.

JIE NEŽINO VAIKYSTĖS DŽIAUGSMO

Amerikos „pagalba“ Turki- jai visiškai deorganizavo ir be- te jau silpnai stovėjusį šalies ekonomiją gyvenimą.

Kasdien blogėja turkų darbi- ninkų padėtis. Šalyje kyla kai- nos. Pragyvenimo minimumas, palyginus su 1939 metais, pa- kilo net 5 — 6 kartus ir reika- lauja ne mažiau kaip 500 — 600 lirų į mėnesį. Vienok dar- bininkų uždabė paliko teks pat, koks buvo prieš karą.

Nespaikamai sunkios pragy- venimo sąlygos darbininkus privertė atiduoti savo vaikus sunkiems darbams už labai že- mą atlyginimą.

Turkijoje prauglių ir maže- mečių vaikų jėga panaudojama net ir suaugusiems per sun- kiuose ir blauriuose fabriku- jmonių bei žemės ūkio darbu- se. Turkijos tekstilės bei taba- ko pramonėje dirba apie 40 procentų vaikų nuo 7 — 16 metų amžiaus. Tekstilės pramo- nėje dirba 40 tukstančių vaikų iki 14 metų amžiaus. Adonės bei Izmirio miestų fabrikuose 8 — 10 metų vaikai dirba po 10

— 12 valandų į parą. Vaikams už sunkų darbą moka 3 — 4 kartas mažiau negu suaugu- siems.

Sunkių darbo sąlygų ir ne- žmoniško išnaudojimo negali pantipti net toks reakcingas laikraštis, kaip „Batan“, kuris neseniai rašė: „Turkų vaikų padėtis, dirbančiųjų Xereko, Buro, Izmirio, Gemliko teksti- lės fabrikuose, tikrai sunki. Ten išnaudojimas vyksta pilnu tam- pu. Nėra darbo apsaugos, so- cialinio draudimo, nesutelkima jokia medicinos pagalba. Atlyginimas jiems labai že- mas“.

Nežmoniškas išnaudojimas, darbe apsaugos nebuvimas pri- vedė prie daug nelaimingų at- stikimų įmonėse. Turkų spau- dos daviniai, tik per vienus metus buvo užregistruota 11.958 nelaimingi atstikimai.

Dešimtytė tukstančių mažų vaikų užlėta vaudens parda- vinėjimu, dirba nešėjais, tomp- dami ant savo pečių ne pagal jėgą sunkumus.

Turkų vyriausybė nedere je-

klų žygių darbininkų vaikų gy- venimo ir darbe sąlygoms pa- gerinti.

1948 metais Stambule įvyku- si taip vadinama darbe konfe- racijoje priėmė antarimą dėl uždraudimo dirbti pramonės įmonėse vaikams, jaunesniems kaip 14 metų amžiaus. Tačiau konferencijos atstovas Xakki pareiškė „Niu-Jork taime“ laik- raščio korespondentui, kad „ne- žinant į šį konferencijos autarimą, Turkija ne tokioje padė- tyje, kad galėtų atsakyti nuo 12-kos metų vaikų priėmimo į darbą“.

„Maršale planas“ Turkijos dirbantiesiems ainešė naujų vėgų ir nelaimių. Amerikos vėgų ir Turkijos rinką įvedime pasėkoje visa eilė pramonės įmonių turėjo būti uždarytos, o likusios turėjo darbo tik 25 — 30 proc. Dešimtytė tukstančių darbininkų ir jų vaikų nuosto- darbe ir prarado paskutinį duonos kąsį. Pagal Turkijos spaude davinius, dabartiniu metu priskaitoma apie 2 milijo- nus bedarbių. Tai reiškia, kad milijonai vaikų neturi ko pavai- gyti, neturi drabužių bei apa- vo.

Padėtis pablogėja dar ir tuo, kad bežemių valstiečių vaikai išleina darbe loškoti į miestus. Šitie nelaimingieji be duonos kąsnio ir be pinigų kiojeja po visą šalį, padidindami ir be to jau didelę bedarbių armiją. Dauge- lis iš jų miršta nuo bado ir ligų. Kas dieną daugėja be- priežiūros ir neišiečių vaikų ekaičius. Štai, kaip beglobių vaikų padėtį aprašo turkų „Uzun“ laikraščio žurnalistas Rauf laos: „Padidėjo beglobių vaikų ekaičius. Misionis al- kani klojeja jie po Stambule, Ankaros ir kitų miestų gatves. Nuplyšę, purvinai, alpią nuo aiktos, liūdnomis akimis, nežina vaikystės džiaugsmo, nejaucia jie, kad gyvena pasaulyje. Jūs siegia liūdna tikrovė“.

Tekiose sąlygose dauguma esančiųjų vaikų neturi galimy- bės įgyti nors pradinio išlėi- vimo.

Dažnai atsitinka, kad tėvai parduoda savo vaikus. Pavyz- džiui, turkų laikraštis „Soupe- tis“ šių metų balandžio 27 die- ną rašė, kad vienos apskrities gyventojas (apskritis nepaminė- ta) ir jo žmona pardavė 13 — metų dukterį už 500 lirų.

Kasdien auga ir pietasi pre- testai prieš antilaudinę turkų politiką ir Amerikos imoarielis- tus, kurie dar daug pablogi- no ir be to nepakenčiamai sun- kią darbininkų ir jų vaikų pa- dėtį Turkijoje.

(Iš „Komсомolskaja Pravda“)

REDAKCIJINĖ KOLEGIJA

Antalpetės dvimeto žemės ūkio mokykla (Zarasų apskr.) ruošia so- didininkystės — daržininkystės kyp- ties specialistus. Į mokyklą prima- ti vyrai ir moterys nuo 16 iki 35 metų amžiaus, baigę mažiau 4 pradinės mokyklos skyrius. Mok- las mokykloje pradedama spalio mėn. 1 d. Visiems gerai besimo- kantems duodamas stipendijos. Prie mokyklos yra bendrabutis ir vaizkykla.

Pareikšiami primami direktoriaus verdu iki rugpjūčio mėn. 15 d., as- meniška arba paštu registruota laiška. Prie pareikšimo pridedama: a) išloto mokslo pažymėjimas (origi- nialus); b) autobiografija; c) vie- tos vykd. k-to charakteristika; d) gimimo metrikai; e) 3 fotografijos; f) sveikatos pažymėjimas.

Dėl smulkesnių informacijų kreip- tis pas mokyklos direktorių.

MOKYKLOS DIREKTORIUS